

Warszawa, dnia 16 grudnia 2013 r.

Poz. 1552

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA TRANSPORTU, BUDOWNICTWA I GOSPODARKI MORSKIEJ¹⁾**

z dnia 26 listopada 2013 r.

w sprawie wymagań kwalifikacyjnych pilotów morskich

Na podstawie art. 107b ust. 5 pkt 1–3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. Nr 228, poz. 1368, z 2012 r. poz. 1068 oraz z 2013 r. poz. 852) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe wymagania kwalifikacyjne pilota morskiego;
- 2) warunki wymagane do uzyskania szczególnych uprawnień pilotowych;
- 3) warunki wymagane do uzyskania i odnawiania dokumentów kwalifikacyjnych i dokumentów potwierdzających szczególne uprawnienia pilotowe oraz wzory tych dokumentów.

§ 2. 1. Dokumentem potwierdzającym kwalifikacje do pilotowania statków morskich jest dyplom pilota morskiego.

2. Pilotowanie statków morskich może wykonywać osoba posiadająca ważny dyplom pilota morskiego wraz z uprawnieniem pilotowym.

3. Wzór dyplomu pilota morskiego określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

4. Wzór uprawnienia pilotowego określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

5. Wzór uprawnienia pilotowego w pilotażu pełnomorskim określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Dyplom pilota morskiego wydaje dyrektor urzędu morskiego właściwy terytorialnie dla rejonu pilotowego, w którym kandydat na pilota odbywał praktykę pilotową.

2. Do pilotowania statków w pilotażu morskim w:

- 1) portach Gdańsk, Gdynia, Świnoujście, Szczecin oraz na redach tych portów, a także na torze wodnym Świnoujście – Szczecin,
- 2) portach i na torach wodnych innych niż wymienione w pkt 1

– wymagane jest posiadanie uprawnienia pilotowego, wydanego przez dyrektora urzędu morskiego właściwego terytorialnie dla danego rejonu pilotowego.

3. Do pilotowania statków w pilotażu pełnomorskim, polegającym na pilotowaniu statków na morzu terytorialnym i pozostałych akwenach Morza Bałtyckiego, wymagane jest posiadanie uprawnienia pilotowego w pilotażu pełnomorskim oraz karty identyfikacyjnej pilota pełnomorskiego, wydawanych przez Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni lub Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie.

4. Wzór karty identyfikacyjnej pilota pełnomorskiego określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

---

¹⁾ Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej kieruje działem administracji rządowej – gospodarka morską, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej (Dz. U. Nr 248, poz. 1494 oraz z 2012 r. poz. 1396).

§ 4. 1. Osoba ubiegająca się o uzyskanie dyplomu pilota morskiego powinna złożyć do dyrektora urzędu morskiego pisemny wniosek wraz z kopiami dokumentów potwierdzających spełnianie wymagań określonych w rozporządzeniu oraz:

- 1) posiadać ważne świadectwo zdolności do wykonywania pracy na statkach morskich w charakterze pilota wydane przez lekarza zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o pracy na morskich statkach handlowych (Dz. U. Nr 61, poz. 258, z późn. zm.²⁾);
- 2) posiadać zaświadczenie o uzyskaniu pozytywnego wyniku testów sprawnościowych przeprowadzanych zgodnie z załącznikiem nr 5 do rozporządzenia.

2. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, powinno być uzyskane nie wcześniej niż 2 lata przed ubieganiem się o dyplom.

§ 5. 1. Do uzyskania dyplomu pilota morskiego, w zależności od rejonu pilotowego, wymagane jest posiadanie:

- 1) zaświadczenia o zdanim egzaminie kwalifikacyjnym przed Centralną Morską Komisją Egzaminacyjną, o której mowa w ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim, zwanej dalej „ustawą”, oraz
- 2) w pilotażu morskim określonym w § 3 ust. 2 pkt 1:
  - a) dyplomu kapitana żeglugi wielkiej i 12-miesięcznej praktyki pływania na stanowisku kapitana na morskich statkach handlowych o pojemności brutto 3000 i powyżej w żegludze międzynarodowej oraz
  - b) praktyki pilotowej polegającej na uczestniczeniu w pilotowaniu co najmniej 150 statków w pilotażu morskim pod nadzorem pilotów uprawnionych do pilotażu w portach: Gdańsk, Gdynia, Świnoujście, Szczecin oraz na redach tych portów, a także na torze wodnym Świnoujście – Szczecin;
- 3) w pilotażu morskim określonym w § 3 ust. 2 pkt 2:
  - a) dyplomu kapitana żeglugi przybrzeżnej i 12-miesięcznej praktyki pływania na stanowisku kapitana albo dyplomu starszego oficera pokładowego na statkach o pojemności brutto od 500 do 3000 lub dyplomu wyższego oraz 12-miesięcznej praktyki pływania na stanowisku starszego oficera albo kapitana oraz
  - b) praktyki pilotowej polegającej na uczestniczeniu w pilotowaniu co najmniej 10 statków w pilotażu morskim pod nadzorem pilotów uprawnionych do pilotażu w portach i na torach wodnych określonych w § 3 ust. 2 pkt 2;
- 4) w pilotażu pełnomorskim:
  - a) dyplomu kapitana żeglugi wielkiej i 36-miesięcznej praktyki pływania na stanowisku kapitana na morskich statkach handlowych o pojemności brutto 3000 i powyżej w żegludze międzynarodowej, w tym 12 miesięcy praktyki na statkach o długości całkowitej powyżej 180 m, oraz
  - b) praktyki pilotowej polegającej na uczestniczeniu w pilotowaniu co najmniej 3 statków w pilotażu pełnomorskim na Morzu Bałtyckim pod nadzorem pilotów morskich uprawnionych do pilotażu pełnomorskiego.

2. Praktyka pilotowa, o której mowa w ust. 1, powinna zostać zrealizowana nie wcześniej niż w okresie 12 miesięcy poprzedzających wydanie dyplomu pilota morskiego.

§ 6. Do uzyskania uprawnienia pilotowego w pilotażu morskim na akwenach, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, wymagane jest:

- 1) na statki morskie o długości całkowitej do 130 m – posiadanie ważnego dyplomu pilota morskiego uzyskanego zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 2;
- 2) na statki morskie o długości całkowitej do 170 m – spełnienie warunków, o których mowa w pkt 1, oraz dodatkowo pilotowanie co najmniej 100 statków o długości całkowitej do 130 m przez co najmniej 12 miesięcy;
- 3) na statki morskie o długości całkowitej do 200 m – spełnienie warunków, o których mowa w pkt 2, oraz dodatkowo pilotowanie co najmniej 50 statków o długości całkowitej w zakresie 130 m – 170 m przez co najmniej 12 miesięcy;
- 4) na statki morskie o długości całkowitej powyżej 200 m – spełnienie warunków, o których mowa w pkt 3, oraz dodatkowo pilotowanie co najmniej 15 statków o długości całkowitej w zakresie 170 m – 200 m przez co najmniej 12 miesięcy i posiadanie świadectwa przeszkolenia w zakresie manewrowania dużymi statkami i statkami o nietypowych charakterystykach manewrowych uzyskanego na modelach pływających – redukcyjnych.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1994 r. Nr 113, poz. 547, z 1998 r. Nr 113, poz. 717, z 2000 r. Nr 109, poz. 1156, z 2002 r. Nr 240, poz. 2060, z 2003 r. Nr 229, poz. 2277, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2007 r. Nr 21, poz. 125 oraz z 2011 r. Nr 80, poz. 432 i Nr 228, poz. 1368.

§ 7. Do uzyskania uprawnienia pilotowego w pilotażu morskim w portach i na torach wodnych, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 2, wymagane jest posiadanie dyplomu pilota morskiego oraz odbycie praktyki, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. b.

§ 8. Do uzyskania uprawnienia pilotowego w pilotażu pełnomorskim wymagane jest posiadanie:

- 1) dyplomu pilota morskiego, uzyskanego zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 4, oraz świadectwa przeszkolenia w zakresie manewrowania dużymi statkami i statkami o nietypowych charakterystykach manewrowych uzyskanego na modelach pływających – redukcyjnych, albo
- 2) dyplomu pilota morskiego, uzyskanego zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 2, wraz z uprawnieniem pilotowym w pilotażu morskim na statki morskie o długości powyżej 200 m oraz praktyki pilotowej, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 4 lit. b.

§ 9. 1. Dyplom pilota morskiego zachowuje ważność przez okres 5 lat.

2. Dyplom pilota morskiego podlega odnowieniu na wniosek pilota złożony do dyrektora urzędu morskiego, jeżeli pilot posiada:

- 1) ważne uprawnienie pilotowe;
- 2) świadectwo, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1;
- 3) zaświadczenie o zdanym egzaminie na odnowienie dyplomu pilota morskiego przed Centralną Morską Komisją Egzaminacyjną, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 107b ust. 5 pkt 4–6 ustawy.

3. W przypadku uzyskania negatywnego wyniku z egzaminu na odnowienie dyplomu pilota morskiego do egzaminu poprawkowego pilot może przystąpić nie wcześniej niż 1 miesiąc i nie później niż 3 miesiące po terminie niezdanego egzaminu.

4. W przypadku negatywnego wyniku egzaminu poprawkowego konieczne jest zdanie części teoretycznej egzaminu kwalifikacyjnego, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1.

§ 10. 1. Uprawnienie pilotowe zachowuje ważność przez okres 30 miesięcy i podlega odnowieniu pod warunkiem:

- 1) pilotowania:
  - a) co najmniej 75 statków w pilotażu morskim, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, w okresie ważności uprawnienia,
  - b) co najmniej 10 statków w pilotażu morskim, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 2, w okresie ważności uprawnienia, albo
  - c) co najmniej 2 statków w pilotażu pełnomorskim w okresie ważności uprawnienia;
- 2) posiadania świadectwa, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1;
- 3) posiadania zaświadczenia potwierdzającego uzyskanie pozytywnego wyniku testów sprawnościowych do odnowienia uprawnienia pilotowego, przeprowadzonych zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia.

2. Jeżeli przerwa w pilotowaniu statków przez pilota trwała ponad 12 miesięcy, ale nie dłużej niż 18 miesięcy, warunkiem odnowienia uprawnienia pilotowego, o którym mowa w § 6, jest odbycie praktyki pilotowej polegającej na uczestniczeniu w pilotowaniu 40 statków oraz posiadanie ważnego dyplomu pilota morskiego i dokumentów, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3.

§ 11. Jeżeli posiadacz dyplomu nie spełnia warunków do odnowienia dyplomu pilota morskiego albo też dyplom ten utracił swoją ważność, dyplom pilota morskiego może zostać ponownie wydany po spełnieniu wszystkich warunków do jego uzyskania.

§ 12. Zmieniając rejon pilotowy w pilotażu morskim, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1, pilot morski:

- 1) odbywa praktykę pilotową, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 2 lit. b, w docelowym rejonie pilotowym,
- 2) zdaje egzamin, o którym mowa w § 9 ust. 2 pkt 3

– oraz uzyskuje odpowiednie uprawnienie pilotowe.

§ 13. 1. Dokumentem potwierdzającym odbycie wymaganej praktyki w pilotowaniu statków jest zaświadczenie o odbyciu praktyki pilotowej wystawione przez szefa pilotów właściwego dla rejonu pilotowego, w którym kandydat na pilota morskiego lub pilot morski odbywał praktykę, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Dokumentem potwierdzającym odbycie praktyki w pilotowaniu statków w pilotażu pełnomorskim jest zaświadczenie wydane przez kapitana pilotowanego statku.

3. W przypadku gdy w danym rejonie pilotowym nie ma stacji pilotowej, zaświadczenie o odbyciu praktyki w pilotowaniu statków może być wystawione przez kapitana portu.

4. Zaświadczenie wydaje się na wniosek kandydata na pilota morskiego lub pilota morskiego złożonego do szefa pilotów właściwego dla rejonu pilotowego lub do kapitana portu w przypadku określonym w ust. 3.

§ 14. 1. Uprawnienia pilotowe oraz karty identyfikacyjne pilotów pełnomorskich podlegają wymianie przy ubieganiu się o odnowienie dyplomu pilota morskiego, na odpowiednie dokumenty określone w rozporządzeniu:

- 1) uprawnienia pilota morskiego – na uprawnienie pilotowe, z uwzględnieniem uprawnień i ograniczeń do pilotowania statków określonej długości;
- 2) karta identyfikacyjna pilota pełnomorskiego – na kartę identyfikacyjną pilota pełnomorskiego.

2. Dyplomy pilota morskiego podlegają odnowieniu, na wniosek zainteresowanego, w sposób określony w § 9, na odpowiednie dokumenty określone w rozporządzeniu:

- 1) dyplom pilota morskiego – na dyplom pilota morskiego;
- 2) dyplom pilota pełnomorskiego – na dyplom pilota morskiego i uprawnienie pilotowe w pilotażu pełnomorskim.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej: *wz. M. Jankowski*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23 stycznia 2003 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych pilotów morskich (Dz. U. Nr 39, poz. 339), które zgodnie z art. 149 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. Nr 228, poz. 1368, z 2012 r. poz. 1068 oraz z 2013 r. poz. 852) utraciło moc z dniem 26 lipca 2013 r.

WZÓR

(papier w kolorze czerwonym, o wymiarach 69 x 99 mm)

Karta identyfikacyjna pilota pełnomorskiego

Hologram Urzędu Morskiego		..... Nazwisko/Surname Imię/Name	Miejsce na fotografię 43x33 photo
RZECZPOSPOLITA POLSKA REPUBLIC OF POLAND		..... Data i miejsce urodzenia/Date and place of birth	
Karta identyfikacyjna pilota pełnomorskiego Deep Sea Pilot Identity Card Nr/No.		Jest upoważniony do wykonywania pilotażu pełnomorskiego na Morzu Bałtyckim. <i>Is licensed to act as Deep Sea Pilot in the Baltic Sea.</i> Prosi się właściwe władze o udzielanie pomocy pilotowi przy wykonywaniu jego obowiązków służbowych. <i>The competent authorities are requested to assist the pilot in performing his/her duties.</i>	..... Podpis posiadacza Holder's signature
Urząd Morski w ..... Maritime Office in Data wydania: ..... Date of issue	pieczęć urzędowa o ficial seal		
..... Nazwisko i podpis upoważnionej osoby Name and signature of duly authorized official			

TEST SPRAWNOŚCIOWY WYMAGANY DO UZYSKANIA DYPLOMU PILOTA MORSKIEGO

Pływalnia

1. Przeplnięcie dystansu 200 metrów dowolnym stylem w czasie krótszym niż 6 minut; podczas próby nie wolno żadną częścią ciała dotknąć dna lub krawędzi brzegu basenu.
2. Przeplnięcie dystansu 50 metrów w ubraniu i w pasie ratunkowym dopuszczonym do użytku dla pilotów morskich w czasie krótszym niż 10 minut; podczas próby nie wolno żadną częścią ciała dotknąć dna lub krawędzi brzegu basenu.
3. Utrzymanie ciała w wodzie w pozycji pionowej z głową i rękami na powierzchni wody w czasie dłuższym niż 2 minuty.

Sala gimnastyczna

Trzykrotne wejście i zejście po sztormpapie na wysokość 9 metrów w ubraniu i pasie ratunkowym dopuszczonym do użytku dla pilotów morskich; próbę należy wykonywać z zabezpieczeniem w czasie krótszym niż 30 minut.

TEST SPRAWNOŚCIOWY WYMAGANY DO ODNOWIENIA UPRAWNIENIA PILOTOWEGO

Pływalnia

1. Przepłynięcie dystansu 200 metrów dowolnym stylem w czasie krótszym niż 10 minut; podczas próby nie wolno żadną częścią ciała dotknąć dna lub krawędzi brzegu basenu.
2. Przepłynięcie dystansu 50 metrów w ubraniu i w pasie ratunkowym dopuszczonym do użytku dla pilotów morskich w czasie krótszym niż 15 minut; podczas próby nie wolno żadną częścią ciała dotknąć dna lub krawędzi brzegu basenu.

Sala gimnastyczna

Dwukrotne wejście i zejście po sztormpapie na wysokość 9 metrów w ubraniu i pasie ratunkowym dopuszczonym do użytku dla pilotów morskich; próbę należy wykonywać z zabezpieczeniem w czasie krótszym niż 20 minut.